

Робоча програма навчальної дисципліни «Рисунок» для студентів за напрямом підготовки 6.020207 «Дизайн».

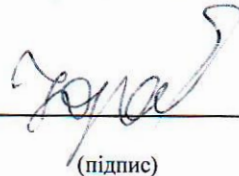
Розробники: викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка
Засуха Г.Р.

викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка
Стрельцова С.В.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв

Протокол від « 29 » серпня 2016 року № 1

Завідувач кафедри
образотворчого мистецтва _____

(підпис)

Ю. В. Романенкова

_____, 2016 рік
 _____, 2017 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	7
II. Тематичний план навчальної дисципліни.....	8
III. Програма	
VII СЕМЕСТР	
<i>Змістовий модуль 1. Оголена постать у рисунку.....</i>	<i>9</i>
VIII СЕМЕСТР	
<i>Змістовий модуль 2. Зображення оголеної натури.....</i>	<i>10</i>
IV. Навчально-методична карта студента.....	11
V. Плани практичних занять.....	12
VI. Завдання для самостійної роботи.....	17
Карта самостійної роботи бакалавра.....	19
VII. Система поточного та підсумкового контролю.....	20
VIII. Методи навчання.....	23
IX. Методичне та матеріально-технічне забезпечення курсу.....	24
X. Рекомендована література (основна, додаткова).....	25

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма дисципліни «Рисунок» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою образотворчого мистецтва на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів відповідно до навчального плану денної форми навчання.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, вмінь та навичок, які повинен опанувати бакалавр відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму засвоєння навчального матеріалу дисципліни «Рисунок», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Мета курсу – професійна підготовка фахівця з високим рівнем художньої майстерності в зображенні постаті людини.

Завдання курсу:

- навчити студента професійного рисунку в зображенні постаті людини;
- надати знання методичної послідовності в роботі над рисунком постаті людини.
- навчити практичних навичок роботи різними графічними матеріалами в зображенні постаті людини;

Програма передбачає послідовне вивчення рисунку постаті людини шляхом виконання різних завдань з натури. Процес виконання начерків має будуватись на невід'ємному зв'язку всіх елементів зображувальної мови: композиції, тонових, пластичних, просторових та світлотіньових співвідношень. Вся система навчання рисунку повинна сприяти розвитку образного і абстрактного мислення студентів, вихованню творчого професіонала.

Вказані в програмі навчально-практичні завдання необхідно розглядати як обов'язковий мінімум. Навчально-творчі завдання мають варіативний характер.

Залежно від рівня підготовки студентів можна змінювати тематику завдань, а також визначати кількість годин на вивчення кожної теми. При цьому важливо зберігати дидактичні засади навчання. Практичні завдання потрібно орієнтувати на розвиток творчих здібностей студентів у процесі цілеспрямованого засвоєння прийомів, способів зображення та художньої системи.

Основою викладання курсу є виконання академічних постановок з натури та короткочасних начерків. Кожне наступне завдання ускладнюється по зростаючій за методом послідовного засвоєння закономірностей системи навчання.

Структура програми поєднує такі основні напрями діяльності:

Теоретичну підготовку з основ рисунку.

Практичну роботу: навчальні завдання, начерки, замальовки, та творчі роботи.

Навчально-творчу діяльність в період виконання самостійних робіт, а також під час проходження пленерної практики.

Методичну підготовку: практика в школі, виконання наочності за темами шкільної програми.

Самостійну роботу студентів, створення творчої роботи.

Пріоритетним у навчанні рисунку є творчий підхід педагога, зумовлений художнім методом та методично обґрунтований.

Викладання рисунку зобов'язує впроваджувати дидактичний принцип навчання, приділяти важливу увагу культурі навчання-пізнання й головного принципу дидактики художньої педагогіки – принципу наочного навчання.

Головні вимоги, які ставляться до рисунків – це реальне, правдиве зображення натури. Вони мають бути без помилок, виконані на високому професійному рівні реалістичного рисунку.

Після завершення семестру студент повинен:

- володіти знаннями та практичними навичками з рисунку постаті людини;
- легко орієнтуватись в теоретичних і методичних питаннях наочності і навчання, знати і володіти цими важливими засобами, які сприяють засвоєнню та закріпленню навчального матеріалу;
- знати історію методів викладання рисунка, вміти аналізувати твори мистецтва;
- володіти методикою викладання рисунку, користуючись наочними засобами в структурі навчального процесу.

Зміст програми передбачає методичне забезпечення процесу навчання рисунку, практичного опанування художньо-образної системи відображення предметних форм та явищ реального світу.

Основною умовою засвоєння навчального матеріалу предмету є виконання повного обсягу практичних завдань, вивчення теоретичного матеріалу, здійснення індивідуальної та самостійної роботи студентів.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Рисунок»

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників		Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)	
7 семестр	8 семестр	Шифр та назва галузі знань 0202 Мистецтво	Нормативна	
Кількість кредитів, відповідних ECTS:			Рік підготовки: 4-й	
3	4		7 семестр	8 семестр
Кількість модулів:			Аудиторні заняття:	
1	1		60 год.	66 год.
Змістових модулів:			лекції:	
1	1		2 год.	2 год.
Загальна кількість годин:			практичні:	
108	144		58 год.	64 год.
Тижневих годин для денної форми навчання:			індивідуальні:	
аудиторних:		0 год.	0 год.	
4	4	Освітній рівень перший (бакалаврський)	модульний контроль:	
			6 год.	8 год.
			Самостійна робота:	
			42 год.	34 год.
			Семестровий контроль:	
				36 год.
			Підсумковий контроль:	
залік	екзамен			

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	усього	у тому числі					
		л	п	інд	с.р.	м.к.	с.к.
7 семестр. Модуль 1.							
Змістовий модуль 1. Оголена постать у рисунку							
Тема 1. Анатомічна будова м'язів людини. Чоловіча модель на тлі сірих драперій з опорою на одну ногу. олівець, Ф-А2.	53	2	23			3	
Тема 1.1. Постать людини, що сидить. Ф-А2.			25				
Тема 2. Короткочасні зарисовки людей у різному композиційному і тональному рішенні. олівець, Ф-А3, А4	55		10		20	3	
Тема 3 Копія творів відомих майстрів рисунку					22		
Усього годин у 7 семестрі	108	2	58	0	42	6	
8 семестр. Модуль 2.							
Змістовий модуль 2. Зображення оголеної натури							
Тема 1. Оголена натура у творах майстрів рисунку. Методика ведення рисунку оголеної натури. Рисунок оголеної натури зі спини на нейтральному тлі з передачею анатомічної будови моделі та характеру освітлення. вугілля, сангіна Ф-А2.	50	2	44			4	
Тема 2. Короткочасні зарисовки постаті чоловічої та жіночої моделей з виявленням нескладного руху. вугілля, сангіна, Ф-А3.	58		20		12	4	
Тема 3 Копія роботи відомих майстрів рисунку					22		
Усього годин у 8 семестрі	144	2	64	0	34	6	36

III. ПРОГРАМА

Вступ. На четвертому курсі студенти університету опановують постать людини у повний зріст. По завершенні семестру студент володіє знаннями та навичками побудови постаті людини різними графічними матеріалами.

7 семестр

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. Оголена постать у рисунку.

Анатомічна будова м'язів людини.

Лекція 1. Зображення людини. Постать. 2 год.

1. Пластика і побудова постаті людини. Аналіз анатомічної будови людини. Загальні комбінації м'язових груп, суглобів, сухожилля, що впливають на пластику постаті. Механіка людського тіла: рівновага та динаміка. Пропорції, модуль. Методика роботи над навчальним рисунком.

2. Методика роботи над зображенням людини в одязі. Живе бачення та абстрактне мислення – необхідні навички в роботі над натурою в одязі. Завдання навчального рисунку в зображенні постаті людини. Система спостережень за натурою та за чіткою методикою педагога. Організація простору у постановці.

Література: основна [1,2,3,4,5,6,7]

додаткова [1,2,3,4,5,6,7,8]

Тема 1. Чоловіча постать в русі з опорою на одну ногу.

Заняття 1– 23 год.

Конструктивний рисунок. Освітлення штучне.

Постановка: чоловіча модель на тлі неяскових драперій з опорою на одну ногу.

Тема 1.1. Постать людини, що сидить.

Заняття 1– 25 год.

Постановка: сидячи постать натурщиці компонується в системі складних тональних контрастів. Модель оголена або одягнена в легкий одяг, що добре облягає фігуру. Постановка повинна формувати естетичне, святкове сприйняття.

Тема 2. Короткочасні зарисовки людей у різному композиційному і тональному рішенні.

Заняття 1– 10 год.

Постановка: зарисовки людей. Начерки у різних ракурсах

8 семестр

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Зображення оголеної натури

Лекція 1. Оголена натура у творах майстрів рисунку 2год.

1. Методика ведення рисунку оголеної натури.

Пластика і побудова постаті людини. Аналіз анатомічної будови людини. Загальні комбінації м'язових груп, суглобів, сухожилля, що впливають на пластику постаті.

2. Методика роботи над зображенням людини. Живе бачення та абстрактне мислення – необхідні навички в роботі над оголеною натурою. Організація простору у постановці.

Тема 1 Рисунок оголеної натури зі спини на нейтральному тлі з передачею анатомічної будови моделі та характеру освітлення.

Заняття 1 – 44 год.

Постановка: чоловіча оголена натура зі спини на нейтральному тлі.

Конструктивний рисунок. Освітлення штучне. вугілля, сангіна.

Тема 2. Короткочасні зарисовки постаті чоловічої та жіночої моделей з виявленням нескладного руху.

Заняття 1 – 20 год.

Постановка: Короткочасні зарисовки постаті чоловічої та жіночої моделей з виявленням нескладного руху. вугілля, сангіна.

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Рисунок»

7 семестр - разом: 108 год., з них: лекції – 2 год., практичні – 58 год., індивід. робота – 0 год., самостійна робота – 42 год., МКР – 6 год.

8 семестр - разом: 144 год., з них: лекції – 2 год., практичні заняття – 64 год., індивід. робота – 0 год., самостійна робота – 34 год., семестровий контроль – 36 год., МКР – 8 год.

	7 семестр		8 семестр
Модулі	Змістовий модуль 1	Модулі	Змістовий модуль 2
	Оголена постать у рисунку		Зображення оголеної натури
бали	375 б.	бали	448 б.
Лекції	Методика ведення рисунку оголеної постаті людини. Вивчення Анатомічної будови м'язів людини	Лекції	Оголена натура у творах майстрів рисунку. Методика ведення рисунку оголеної натури.
1	2 год. – 1 б.	1	2 год. – 1 б.
Практичні заняття	Тема 1 Чоловіча модель на тлі сірих драперій з опорою на одну ногу. олівець, Ф-А2. Тема 1.1 Постать людини, що сидить, Ф-А2.	Практичні заняття	Тема 1 Рисунок оголеної натури зі спини на нейтральному тлі з передачею анатомічної будови моделі та характеру освітлення. вугілля, сангіна Ф-А2. Тема 2 Короткочасні зарисовки постаті чоловічої та жіночої моделей з виявленням нескладного руху. вугілля, сангіна, Ф- А3.
319	58 год. – 319 б.	352	64 год. – 352 б.
Самостійна робота	Тема 2 Короткочасні етюди людей у різному композиційному і тональному рішенні. олівець, Ф-А3, А4 (Обсяг робіт 5 зарисовок, із розрахунку 5 балів за 1 зарисовку) 20 год. Тема 3 Копія роботи відомих майстрів рисунку 22 год	Самостійна робота	Тема 2 Короткочасні етюди постаті чоловічої та жіночої моделей з виявленням нескладного руху. вугілля, сангіна, Ф-А3. (Обсяг робіт 5 зарисовок, із розрахунку 5 балів за 1 зарисовку) 12 год. Тема 3 Копія роботи відомих майстрів рисунку 22 год.
30	42 год. – 30 б.	30	34 год. – 30 б.
25	МКР 1 – 25 б.	25	МКР 1– 25б.
	Разом – 375 б. (коефіцієнт визначення успішності – $375 : 100 = 3,75$)		Разом – 408 б. (коефіцієнт визначення успішності – $408 : 60 = 6,8$)
	Залік		Екзамен – 40 б.

V. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

7 семестр

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1.

Оголена постать у рисунку

Заняття 1. 23 год.

Чоловіча постать в русі з опорою на одну ногу.

Конструктивний рисунок. Формат – піваркуша. Освітлення штучне.

Постановка: чоловіча модель на тлі неяскових драперій з опорою на одну ногу.

Мета: оволодіти знаннями конструктивно-структурного зображення постаті людини.

Завдання: гармонійно розташувати зображення у форматі, переконливо поставити постать на поверхню подіума, встановити пропорції постаті, вирішити рисунок об'ємно.

1 етап роботи: композиція рисунку, розміщення постаті на аркуші. 3 год.

2 етап роботи: зображення постаті за правилами конструктивної побудови, взаємозв'язок загальних форм фігури – тулуба з плечовим поясом і таза 5 год.

3 етап роботи: впевнена побудова, уточнення пропорцій, тональне прорисовування форми 5 год.

4 етап роботи: детальне опрацювання характерних м'язових виступів та заглиблень на поверхні людського тіла з урахуванням рухів. 5 год.

5 етап роботи: етап узагальнення, єдність частин цілого, використовуючи прийом «широкого бачення» коректується уся попередня робота. 5 год.

Література: основна [1,2,3,4,5,6,7]

додаткова [1,2,3,4,5,6,7,8]

Тема 1.1. Постать людини, що сидить.

Заняття 1 25 год.

Постать натурниці в одязі, що сидить на тлі драперій.

М'який матеріал. Формат – піваркуша.

Постановка: сидячи постать натурщиці компонується в системі складних тонових контрастів. Модель одягнена в одяг, що добре облягає фігуру. Постанова повинна формувати естетичне, святкове сприйняття.

Мета: вчитись передавати пластичну характеристику моделі.

Завдання: слід звернути увагу на розташування складок, залежно від форми та анатомічної будови моделі. Тональне рішення обов'язкове.

1 етап роботи: композиція рисунку, розміщення постаті на аркуші. 4 год.

2 етап роботи: зображення постаті за правилами конструктивної побудови, передача сидячої пози моделі. 5 год.

3 етап роботи: впевнена побудова, уточнення пропорцій, тональне прорисовування форми 5 год.

4 етап роботи: детальне опрацювання характерних м'язових виступів та заглиблень на поверхні людського тіла з урахуванням рухів. 5 год.

5 етап роботи: етап узагальнення, єдність частин цілого, використовуючи прийом «широкого бачення» коректується уся попередня робота. 6 год.

Література: основна [1,2,3,4,5,6,7]

додаткова [1,2,3,4,5,6,7,8]

Тема 2. Короткочасні зарисовки людей у різному композиційному і тональному рішенні.

Заняття 1–10 год.

Короткочасні зарисовки людей у різному композиційному і тональному рішенні. Начерки у різних ракурсах. олівець, Ф-А3, А4

Мета: Вивчення анатомічної будови тіла людини, виконання начерків.

Завдання: Виконання короткочасних зарисовок з натури – Ф-А3.

Матеріали для виконання завдань: папір, олівець, тонований папір, вугілля, сангіна.

1 етап роботи: композиція рисунку, розміщення постаті на аркуші. 20 хв.

2 етап роботи: зображення постаті, конструктивна будова, 20 хв.

3 етап роботи: впевнена побудова, тональне прорисовування форми 20 хв.

4 етап роботи: детальне опрацювання характерних м'язових виступів та заглиблень на поверхні людського тіла з урахуванням рухів. 20 хв.

Література: основна [2, 5, 7, 9, 13]

8 семестр

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Зображення оголеної натури

Тема 1. Рисунок оголеної натури зі спини на нейтральному тлі з передачею анатомічної будови моделі та характеру освітлення.

Заняття 1 44 год.

Конструктивний рисунок. Формат – піваркуша. Освітлення штучне. вугілля, сангіна Ф-А2

Постановка: чоловіча оголена натура зі спини на нейтральному тлі.

Мета: передання особливостей анатомічної будови чоловічої постаті та передання тональних градацій при штучному освітленні.

Завдання: гармонійно розташувати зображення у форматі, переконливо поставити постать на поверхню подіума, встановити пропорції постаті, вирішити рисунок об'ємно з передачею анатомічної будови моделі та характеру освітлення.

План виконання практичної роботи

I етап роботи – 20 год.

1. Пошуки композиційного рішення. Композиційне розміщення зображення.

2. Розмітка основних об'ємів з урахуванням характеру та анатомічних особливостей постаті.

II етап роботи – 24 год.

3. Зображення постаті за правилами конструктивної побудови, передача пози моделі.

4. Уточнення пропорцій та анатомічної будови моделі. Етап узагальнення, єдність частин цілого.

Матеріали для виконання завдань: тонований папір, вугілля, сангіна. Ф-А2.

Література: 2, 3, 5, 6, 9

Тема 2. Короткочасні зарисовки постаті чоловічої та жіночої моделей з виявленням нескладного руху.

Заняття 1 20 год.

Постановка: Короткочасні етюди постаті чоловічої та жіночої моделей з виявленням нескладного руху. вугілля, сангіна, Ф-А3

Мета: Встановлення анатомічних і конструктивних зв'язків між окремими формами тіла та кінцівками, виявлення будови тіла за допомогою освітлення

Завдання: Виконання короткочасних зарисовок людини у русі

План виконання практичної роботи

I етап роботи – 4 год.

1. Пошуки композиційного рішення. Композиційне розміщення зображення.
2. Розмітка основних об'ємів.

II етап роботи – 16 год.

3. Передача просторового розміщення окремих частин торсу, особливостей постаті.

4. Побудова з'єднання голови та плечового поясу

5. Уточнення пропорцій та анатомічної будови моделі

6. Передача глибини простору та освітлення.
7. Пошуки цілісної форми.
8. Детальна прорисовка постаті, узагальнення.

Матеріали для виконання завдань: тонований папір, вугілля, сангіна, соус, Ф-А2.

Література: 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

(Самостійні завдання оцінюються як творчі роботи, за їх складністю)

7 семестр. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Тема 2.

Короткочасні зарисовки людей у різному композиційному і тональному рішенні

Самостійна робота – 20 год.

Короткочасні зарисовки людей у різному композиційному і тональному рішенні. Начерки у різних ракурсах. олівець, Ф-А3, А4

Мета: Вивчення анатомічної будови тіла людини, виконання начерків.

Завдання: Виконання короткочасних зарисовок з натури – Ф-А3.

Матеріали для виконання завдань: папір, олівець, вугілля.

Література: 2, 5, 7, 9, 13

Тема 3.

Копія творів відомих майстрів рисунку

Самостійна робота – 22 год.

Постать людини. Копія з рисунку відомих майстрів Ф-А2.

Мета: Вивчення техніки рисунку майстрів.

Завдання: Відчути та передати поетапне ведення рисунку роблячи копію з робіт відомих майстрів. Навчитись передавати пластичну характеристику моделі за допомогою технічності штриху.

Матеріали для виконання завдань: папір, олівець.

Література: 2, 5, 7, 9, 10, 12

8 семестр. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Тема 2.

Короткочасні зарисовки постаті чоловічої та жіночої моделей з виявленням нескладного руху

Самостійна робота – 12 год.

Ознайомитись з механікою людського тіла: рівновагою та динамікою

Мета: Ознайомитись з системою спостережень за натурою та чіткою відчувати пропорції людини

Завдання: Етюди окремих постатей і груп людей у повний зріст. (5 зарисовок)

Матеріали для виконання завдань: папір, олівець, сангіна, вугілля. Ф-А3, А4

Тема 3.

Анатомічна будова м'язів людини. Постать людини, що стоїть.

Самостійна робота – 22 год.

Ознайомитись з пластикою і побудовою постаті людини. Вміти провести аналіз анатомічної будови людини. Знати загальні комбінації м'язових груп, суглобів, сухожилля, що впливають на пластику постаті.

Ознайомитись з механікою людського тіла: рівновагою та динамікою. Знати пропорції, модуль. Ознайомитись з методикою роботи над навчальним рисунком.

Мета: Ознайомитись з методикою роботи над зображенням людини в одязі. Знати завдання навчального рисунку в зображенні постаті людини. Ознайомитись з системою спостережень за натурою та за чіткою методикою педагога. Організація простору у постановці.

Завдання: Анатомічний рисунок з гіпсової постаті Екорше скульптора Гудона.

Матеріали для виконання завдань: папір, олівець. Ф-А2

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи бакалаврами, подано у вигляді табл. 5.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА (7-8 сем.)   табл. 6.1
з дисципліни “РИСУНОК”

Змістовий модуль та теми курсу	кільк. год.	бали
7 семестр. Змістовий модуль I.		
Оголена постать у рисунку		
Тема 1. Короткочасні зарисовки людей у різному композиційному і тональному рішенні. Начерки у різних ракурсах (5 зарисовок)	20	25
Тема 2. Постать людини. Копія з рисунку відомих майстрів	22	5
Разом:	42	30
8 семестр. Змістовий модуль I.		
Зображення оголеної натури.		
Тема 1. Постать людини, що стоїть. Етюди окремих постатей і груп людей у повний зріст. (10 зарисовок)	12	25
Тема 2. Анатомічний рисунок з гіпсової постаті Екорше скульптора Гудона	22	25
Разом:	34	30

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення бакалаврів із дисципліни «Рисунок» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 7.1 - табл. 7.4.

Таблиця 7.1.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№	Вид діяльності на 7 семестр	Максимальна кількість балів	одиниць	всього
1	Відвідування лекцій	1	1	1
2	Відвідування практичних занять	1	29	29
3	Робота на практичному занятті	10	29	290
4	Самостійна робота	5	6	30
5	МКР	25	1	25
Максимальна кількість балів (поточний контроль)				375
Коефіцієнт визначення успішності				3,75
Підсумковий рейтинговий бал				100

Таблиця 7.1.2

№	Вид діяльності на 8 семестр	Максимальна кількість балів	одиниць	всього
1	Відвідування лекцій	1	1	1
2	Відвідування практичних занять	1	32	32
3	Робота на практичному занятті	10	32	320
4	Самостійна робота	5	6	30
5	МКР	25	1	25
Максимальна кількість балів				408
Коефіцієнт визначення успішності				6,8
Підсумковий рейтинговий бал без урахування екзамену				60
			Екзамен	40
Підсумковий рейтинговий бал				100

Таблиця 7.2.1

Розподіл балів, які отримують студенти
Поточне тестування та самостійна робота
7 семестр

Поточне тестування та самостійна робота				Кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Загальна сума балів
Змістовний модуль 1						
T1	T2	T3	МКР			
123	131	96	25	375	3,75	100
375						

Таблиця 7.2.2

8 семестр

Поточне тестування та самостійна робота			Кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Кількість балів з урахуванням коефіцієнта без підсумкового тесту	Підсумковий тес	Загальна сума балів
Змістовний модуль 1							
T1	T2	МКР					
250	173	25	408	6,8	60	40	100
408							

У процесі оцінювання навчальних досягнень бакалаврів застосовуються такі методи:

- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.
- **Представлення навчально-методичних та творчих робіт, семестровий перегляд.**

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за шкалою університету	Значення оцінки
A	90-100	<u>Відмінно</u> – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89	<u>Дуже добре</u> – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81	<u>Добре</u> – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	<u>Задовільно</u> – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, але достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68	<u>Достатньо</u> – мінімально можливий (допустимий) рівень знань (умінь).
FX	35-59	<u>Незадовільно з можливістю повторного складання</u> – незадовільний рівень знань (умінь) з можливістю перескладання за умов належного самостійного доопрацювання.
F	1-34	<u>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу</u> – достатньо низький рівень знань, що вимагає повторного проходження курсу.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної та творчої діяльності

1) За джерелом інформації:

•*Словесні*: лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, пояснення, розповідь, бесіда.

•*Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

•*Практичні*: вправи, начерки, замальовки, рисунки, етюди.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; з репродукціями творів; з використанням рекомендованих та обраних самостійно художніх матеріалів та інструментів; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної та творчої діяльності:

навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

IX. МЕТОДИЧНЕ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

КУРСУ

- ✓ навчально-предметний фонд;
- ✓ мольберти для роботи студентів з натури;
- ✓ планшети зазначеного формату;
- ✓ софіти для спеціального освітлення постановок;
- ✓ підставки та подіуми для натурних постановок;

- ✓ зразки робіт студентів з методичного фонду;
- ✓ репродукції творів майстрів;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ засоби підсумкового контролю: семестровий перегляд з оцінюванням навчальних та творчих робіт для контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Рисунок», екзамен.

Х. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Беда Г.В. Основы изобразительной грамоты: Рисунок, Живопись, композиция. Учеб. Пособие для студентов пед. Ин-тов по спец. № 2109 «Черчение, рисование и труд». – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Просвещение, 1981. – 239 с., ил.
2. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти: Навч. Пособ. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Вища шк., 2002. – 190 с.: і.
3. Кулебакин Г. И. Рисунок и основы композиции. Учеб. Для СПТУ/ Под ред. Т.Л. Кильпе. – 3-е изд., перераб. И доп. – М.: Высш. Шк., 1988. -128 с.: ил.
4. Рисунок. Живопись. Композиция. Хрестоматия: Учеб. Пособие для студентов худ. – граф. фак. пединституты/Сост. Н. Н. Ростовцев и др. – М.:Просвещение, 1989. – 207с.
5. Ростовцев Н.Н. История методов обучения рисованию: Зарубеж. Школа рисунка. Учеб. Пособие для студентов пед. ин-тов по спец. № 2109 «Черчение, рисование и труд». – М.: Просвещение, 1981. – 192 с., ил.
6. Хамм, Дж. Как рисовать голову и фигуру человека/ Дж.Хамм; пер. с англ А.В. Жабцев. -7-е изд. – Минск: Попури, 2011. – 128 с.: ил. – (серия «Школа рисования»).
7. Школа изобразительного искусства: Вып. 1: Учеб. Пособие. – 3-е изд., испр. И доп. – М.: Изобраз. Искусство, 1986. – 176 с.: ил.

Додаткова:

1. Аксенов К. Н. Рисунок. (В помощь начинающему художнику - оформителю) / Н. К. Аксенов. – М. : Плакат, 1987. - 192с.
2. Барщ А. наброски и зарисовки. / А.Барщ - М. : Искусство, 1970. -164
3. Гордон Л. Рисунок. Техника рисования фигуры человека. / Л.Гордон - М.: Эксмо-Пресс, 2000 – 144с.
4. Гордон Л. Рисунок. Техника рисования фигуры человека. / Л.Гордон - М.: Эксмо-Пресс, 2000 – 144с.

5. Кирцер Ю.М. Рисунок и живопись: Учебное пособие.- 4-е изд. «Стереотип»./ Ю.М.Кирцер – М.: Высшая школа: Издательский центр «Академия», 2001. – 27 с.
6. Ли Н. Г. Основы учебного академического рисунка. Учебник / Н.Г. Ли. – М.: Изд-во Эксмо, 2005. - 480с.
7. Ратнічін В.М. Перспектива. – 2ге вид./ В.М. Ратнічін. - К.: Вища школа,1977. - 90с.
8. Ростовцев Н.Н. Академический рисунок. Учебник для студентов худож.-граф. фак. пединститутов – 3-е изд. дополн. / Н.Н.Ростовцев – М.: Просвещение, 1995.- 239с
9. Ростовцев Н.Н. Рисование головы человека. Учебное пособие – / Н.Н.Ростовцев -М.: Изобразительное и-во, 1989.- 304с.